

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫНЫҢ ӨКІМІМЕН ҚАЙРАТ ӘНУАРБЕКҰЛЫ САДЫҚОВ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚОРҒАНЫС МИНИСТРІНІҢ ОРЫНБАСАРЫ – ҚАРУЛЫ КҮШТЕРІ ӘУЕ ҚОРҒАНЫСЫ КҮШТЕРІНІҢ БАС ҚОЛБАСШЫСЫ ЛАУАЗЫМЫНА ТАҒАЙЫНДАЛДЫ

ҚАРУЛЫ КҮШТЕРДЕ ӘУЕ ШАБУЫЛЫНА ҚАРСЫ ҚОРҒАНЫС ӘСКЕРЛЕРІНІҢ КҮНІ АТАП ӨТІЛДІ

1992 жылы 19 маусымда тұрғындарды және ел аумағындағы объектілерді әуе соққыларынан қорғау үшін жауынгерлік кезекшілікті жүзеге асыратын әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлері құрылды.

Әуе шабуылының жаңа түрлерінің пайда болуы, берілген бағдарлама бойынша ұшуды орындайтын, байқалмайтын, жоғары жылдамдықты ұшқышсыз аппараттарды қолдану әуе шабуылына қарсы қорғаныс күштері мен құралдарының құрамын қайта қарады.

Зениттік зымыран кешендері күресе алмайтын шағын ұшқышсыз аппараттардың соққыларынан объектілерді қорғау міндеттерін шешетін бөлімшелер құрылды. Ескірген әуе қорғанысы құралдарын әуе мақсаттарының кең спектрімен күресуге қабілетті заманауи құралдармен ауыстыру жұмыстары жүргізілуде. Бұл ретте барлау және атыс жүйелерін жетілдіруге баса назар аударылады.

Әуе шабуылдарынан қорғау міндеттерін Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлері және Әскери-әуе күштері орындайды. Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлерінің негізгі компоненті – зениттік зымыран және радиотехникалық әскерлер.

Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлерінің мамандары ынтымақтастық шеңберінде С-300 зениттік зымыран дивизиондары мен радиотехникалық әскерлердің есептоптарын тарта отырып, «Әуе кілттері», «Ашық аспан» халықаралық оқу-жаттығуларына, «Сарышаған» полигонында өткен «Жауынгерлік достастық» тактикалық оқу-жаттығуларға қатысты.

Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлерінің қызметінде «Бук-М2Э», «Тор-М2К» заманауи зениттік зымыран кешендері, GM-403 «Нұр» және «Роса-РБ» радиолокациялық станциялары бар. Қолданыстағы қару-жарақты жөндеу және жаңғырту отандық қорғаныс-өнеркәсіп кешенінің кәсіпорындарында орындалады.

Әуе кеңістігін бақылау және әуе қауіптерінен тиімді қорғану үшін қазіргі заманғы қатерлерді ескере отырып, Қорғаныс министрлігі әскерлерді әуе нысандарын анықтау мен жоюдың заманауи құралдарымен, сондай-ақ тиімді басқару және байланыс жүйелерімен жабдықтау бойынша жұмыс жүргізуде.

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ІТ-МАМАНДАР ӘСКЕРГЕ АРНАЛҒАН ЦИФРЛЫҚ ҚАЛҚАН ЖАСАУДА

Astana Hub технопаркінде Қорғаныс министрінің орынбасары Дархан Ахмедиевтің басшылығымен ІТ-қоғамдастық өкілдерімен кездесу өтті.

Іс-шараны ұйымдастырушылар – Қорғаныс министрлігі және «Қазақстан ГАЗ Орталығы» АҚ – ІТ-индустриясының мамандарын, технологиялық кәсіпкерлерді және цифрлық деректерді, компьютерлік жүйелерді зиянды бағдарламалық жасақтамадан қорғаумен айналысатын компанияларды қатысуға шақырды.

Кездесу барысында Қарулы Күштердің киберқауіпсіздік кеңесін құру және қорғаныс ведомствосының киберқауіпсіздік төңірегіндегі өзара іс-әрекетінің жол картасы жөнінде айтылды.

– Жақында Қорғаныс министрлігінің басшылық құрамымен өткен кеңесте Президент басым міндеттердің қатарында Қарулы Күштерді цифрландыру және жасанды интеллектті пайдалану қажеттігі жайын мәлімдеді. Осыған байланысты киберқауіпсіздік мәселелері өзекті болып отыр. Бүгін біз деректерді ақпараттық қорғау саласындағы өзара іс-әрекетті реттеу жөнін-

дегі ұсыныстарыңызды тыңдаймыз деген сенімдемін, – деп іс-шараның мақсатын айта кетті Қорғаныс министрінің орынбасары Дархан Ахмедиев.

Қазіргі уақытта Қорғаныс министрлігі осы мәселелерге ерекше назар аударып отырғанын атап өткен жөн. Жоғары оқу орындарымен және технологиялық компаниялармен тығыз өзара іс-әрекет жүзеге асырылады, хакатондар, кибер жаттығулар өткізіледі, дағдарыс жағдайындағы шабуылдарды тойтарыс беру сценарийлері де пысықталады.

Іс-шараға қатысушылар осы саладағы өз жетістіктерімен бөлісті. Айта кетсек, iBatug маманы Виталий Ли деректердің бұзылуына қарсы іс-қимыл жөніндегі өзінің жобасы туралы айтып берді, ал MSSP Global өкілі Медет Турин цифрлық кеңістіктегі кибергигиена мәселелеріне тоқталды.

Қорғаныс ведомствосының киберқауымдастыққа қатысты өзара іс-әрекет жол картасының негізіне алынады деп аталған ұсыныстар мен ұсынымдар мұқият зерделенетін болады.

КРУПНЫМ ПЛАНOM
«КАСПИЙСКИЙ БРИЗ – 2025»: МОЩЬ, СЛАЖЕННОСТЬ, БЕЗОПАСНОСТЬ

Стр. 3

ІІРІМ
ШЫМКЕНТТЕГІ БРИГАДА ЖАС САРБАЗДАРМЕН ТОЛЫҚТЫ

7 - бетте

ЛЮДИ
В ЛЮБЫХ УСЛОВИЯХ

Стр. 8

ОСОБОЕ ДОВЕРИЕ СО СТОРОНЫ ОБЩЕСТВА И ГОСУДАРСТВА

В Астане солдаты военно-научного взвода, а также роты охраны и обеспечения Национального университета обороны РК дали клятву на верность Родине.

В мероприятии приняли участие преподаватели вуза, военнослужащие, ветераны Вооруженных Сил, родные и близкие. С важным событием в жизни солдат поздравил начальник Национального университета обороны РК генерал-майор Аскар Мустабаев.

Провождаение воинской службы является выражением особого доверия со стороны общества и государства, и предъявляет высокие требования к морально-этическому облику военнослужащего, – подчеркнул он.

В военно-научный взвод было отобрано пять молодых человек из городов Астаны, Алматы и Караганды, имеющих высшее образование по IT-специальности. В повседневной деятельности военнослужащие подразделения ориентированы на выполнение научно-исследовательских проектов в сфере высокотехнологичного вооружения.

Ответственная задача возлагается также на солдат роты охраны и обеспечения. Военнослужащие будут заниматься поддержанием внутреннего порядка, осуществлять контроль

пропускного режима, охранять здания и военное имущество.

– Сегодня мы официально стали военнослужащими. За месяц службы мы многому научились. Теперь наступает новый этап, уверен, что он будет не менее насыщенным и значимым для обучения военному делу. Постараемся оправдать доверие командиров и надежды родителей, – сказал рядовой Мадир Есимбек.

Следует отметить, что до церемонии принятия присяги новобранцы прошли курс молодого бойца. В течение месяца они изучали общевоинские уставы, основы строевой, физической, огневой подготовки, выполнили практические стрельбы.

Со знаменательным днем молодых солдат поздравил Клара Маттеева, мама рядового Кайрата Айтбая.

– Сегодня каждая материнское сердце переживает гордость и любовь к сыну. Мы видим, как возмужали наши дети. От имени всех родителей хочу сказать сыновьям: сегодня вы поклялись в верности Родине. Желаем вам достойно нести службу. И помните, что ваши родные верят в вас, любят и ждут, – сказала она.

В ходе мероприятия солдаты показали дефиле с оружием и приема рукопашного боя. После торжественной части родители ознакомились с жилищно-бытовыми условиями, созданными для военнослужащих.

ОТВЕТСТВЕННАЯ МИССИЯ

В управлении военной полиции Карагандинского регионального гарнизона состоялась торжественное и значимое событие – 15 новобранцев приняли военную присягу. Церемония прошла в атмосфере патриотизма и гордости, в присутствии командиров, родных и близких молодых солдат.

Фархат КИНЖИТАЕВ, Айдын ТОНТАЕВ (фото)

Для каждого из них этот день стал началом особого пути, службы в одном из наиболее ответственных подразделений Вооруженных Сил РК – военной полиции.

– На нас возложена миссия по обеспечению правопорядка, дисциплины и безопасности в воинской среде. Для меня большая честь быть частью военной полиции, и я сделаю все возможное, чтобы оправдать это доверие, – поделился рядовой Ерлан Уралов после принесения присяги.

Военная полиция выполняет широкий спектр задач: от предотвращения правонарушений среди военнослужащих до охраны стратегических объектов и сопровождения

специальных грузов. Служба в этом подразделении требует высокой ответственности, дисциплины, моральной устойчивости и физической подготовки.

В течение ближайшего года солдаты будут осваивать азы военной науки, овладевать специальными навыками, необходимыми для службы в военной полиции, и на практике применять полученные знания для поддержания внутреннего порядка в Вооруженных Силах.

Командование подчеркнуло важность события, отметив, что каждый из молодых солдат сделал осознанный выбор в пользу чести, долга и служения своей стране. Сегодня они только начинают путь, который укрепит их как личностей и настоящих профессионалов своего дела.

ВСТРЕЧА С ЖИВОЙ ИСТОРИЕЙ

Представители Департамента по делам обороны Восточно-Казахстанской области посетили кавалера Ордена Почета, ветерана Великой Отечественной войны полковника в отставке Курмата Рахимова, которому исполнился 101 год.

Адамбаев.

Курмат Рахимов родился в 1924 году в Курчумском районе. Аксакал – живой свидетель истории. Он помнит голод 1930-1933 годов, воевал на фронтах Великой Отечественной войны, видел распад Советского Союза и участие в создании независимого Казахстана.

На фронт Курмат Рахимов ушел 17-летним юношей. Его боевой путь пролегал через Беларусь, Литву, Польшу. Долгожданую победу он встретил в Берлине.

После войны Курмат Рахимов окончил Каменец-Подольскую пограничную школу. Восемь лет отдал службе на границе. После увольнения из армии трудился в партийных органах. В 1965 году Курмат Рахимов поступил на службу в милицию. Дослужился до заместителя начальника управления внутренних дел Восточно-Казахстанской области. На пенсию вышел в 1981 году.

Курмат Рахимов награжден орденами Отечественной войны II степени, «Крестом», медалями «За взятие Кенигсберга», «За победу над Германией», «За боевые заслуги» и др.

Несмотря на почтенный возраст, Курмат Рахимов поражаet живостью ума, проницательностью и детальной памятью. Его рассказ дополняется простотой, движением и обаянием.

Ветеран является почетным гражданином Восточно-Казахстанской области. А в этом году он принял участие в юбилейном параде, посвященном 80-летию Великой Победы в Астане.

КУРСЫ ПО ПОДВОДНОМУ РАЗМИНИРОВАНИЮ

Пять военнослужащих Военно-морских сил Вооруженных Сил РК приняли участие в международных курсах по подводному разминированию в городе Манама Королевства Бахрейн.

В ходе практических погружений в акватории Персидского залива военнослужащие отработали тактику обнаружения и нейтрализации подводных взрывоопасных предметов.

– Участие в таких мероприятиях позволяет перенимать передовые методики и технологии, способствует повышению готовности к операциям по обеспечению безопасности в прибрежных зонах и укреплению взаимодействия с коллегами стран-партнеров, – прокомментировал капитан-лейтенант Жанибек Саликбаев.

Отметим также, что курсы по подводному разминированию состоялись в рамках международного военного сотрудничества.

СТУДЕНТАМ - О ПРЕИМУЩЕСТВАХ ВОЕННОЙ СЛУЖБЫ

Встреча военнослужащих со студентами военной кафедры Казахского агротехнического университета им. С. Сейфуллина (КазАТИУ) состоялась на базе Национального университета обороны РК.

О специфике деятельности топографов выпускников военной кафедры проинформировал заместитель начальника департамента геоинформационного обеспечения Генерального штаба Вооруженных Сил полковник Шаммет Аширов.

– Военные топографы участвуют в подготовке и ведении боевых действий. От их деятельности во многом зависит успех военных операций. За способность предоставлять необходимую информацию о местности для эффективного управления и выполнения боевых задач нашу службу неслучайно называют «глазами армии», – отметил он.

Полковник Шаммет Аширов также рассказал студентам об условиях военной службы по контракту, которая открывает широкие возможности для самореализации, а главное, гарантирует стабильность, подкрепленную достойным социальным пакетом.

Подразделение при КазАТИУ, занимающееся военной подготовкой студентов, открылось в 1998 году. За эти годы, отметил спикер, преподаватели военной кафедры подготовили много офицеров и сержантов. По окончании обучения они могут поступить на военную службу по контракту, – сказал Бауржан Кадирбаев.

В ходе мероприятия студенты побывали на занятиях в ла-

боратории перспективных геоинформационных технологий. При посещении технопарка Военнонаучноисследовательского центра НУО РК им продемонстрировали топографический микроскоп, топографический виртуальный реальности, лазерного сканирования и многое другое.

«КАСПИЙСКИЙ БРИЗ – 2025»: МОШЬ, СЛАЖЕННОСТЬ, БЕЗОПАСНОСТЬ

На пирсе военно-морской базы Военно-морских сил Вооруженных сил Казахстана состоялась торжественная церемония закрытия совместных военно-морских учений «Каспийский бриз – 2025».

В ней приняли участие командование военно-морских сил и военнослужащие обеих стран.

– Сегодня мы торжественно отмечаем успешное завершение совместного военно-морского учения «Каспийский бриз», проведенного Военно-морскими силами Казахстана и Азербайджана. С 2015 года мы развиваем устойчивое и продуктивное сотрудничество. Учения стали очередным подтверждением боевой готовности и братских связей между нашими странами. Пусть дружба и взаимодействие между Казахстаном и Азербайджаном крепнут с каждым

годом, – пожелал руководитель учений первый заместитель главнокомандующего Военно-морскими силами Казахстана капитан 1 ранга Канат Ниязбеков.

По итогам учений лучшие военные моряки обеих стран были награждены почетными кубками. За высокий уровень организации взаимодействия между подразделениями, значительный вклад в подготовку и проведение учений ряд военнослужащих был награжден грамотами от имени главнокомандующего Военно-морскими силами Вооруженных сил Казахстана.

Напомним, совместные учения с участием около

РЕПОРТАЖ

ӘСКЕРИ МІНДЕТТІЛЕР ОҚУ ЖИЫНЫ

ҚР Қорғаныс министрінің 2025 жылдың 3 наурыздағы «Әскери міндеттілерді әскери оқу жиынына шақыру туралы» бұйрығына сәйкес, «Шығыс» өңірлік қолбасшылығының Абай гарнизонында әскери міндеттілердің оқу әскери жиыны басталды.

Оған Абай облысының қорғаныс істері жөніндегі басқармасы арқылы запартасты офицерлер, әскери міндетті сержанттар мен сарбаздар шақырылды. Әскери басқарма органдарының жұмылдыру мәселелерін пысықтау жөніндегі тәжірибелік дайындық әскери міндеттілерді алдын ала жинау пунктінен басталды. Барлығы 101 адам міндетті түрде медициналық тексерістен өтіп, әскери киім-кешекпен, қажетті құрал-жабдықпен қамтамасыз етіліп, соңы 44293 әскери білімнің аумағына қоныстанды. Жылға қатысушылар үшін демалыстың және жұмыстың орындар, монша, асхана, шаруашылық пункт, дайындық сабақтары өткізілетін оқу сыныптары жабдықталған. Оқу жиынының алғашқы күндері таныстыру дәрістері болды.

Әскери міндеттілердің оқу әскери жиынын ҚР Қарулы Күштері Тыл бастығының орынбасары полковник Әсет Қырықорұлы Оразалин ашты. «Жылдың басты мақсаты – әскери міндеттілерді қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру, әсіресе кіші тылдық мамандықтарын дайындау, ұйымдастыру-жұмылдыру жоспарының орындалуын пысықтау, жергілікті басқару органдарымен іс-қимылдарды нақтылау. Сондықтан сіздерге осы жинауда өз біліктіліктеріңізді тағы бір толықтырып, өлімдің қорғаныс қабілеттілігін арттыруға дайын болуларыңызға тілектеймін», – деді ол.

Абай облысы қорғаныс істері жөніндегі департаментінің бастығы полковник Руслан Омаров пен Абай облысының жұмылдыру даирлығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс бастығы Ақылжан Ақылбеков және бірқатар әскери міндетті де ізгі тілектерін білдірді. Әскери міндеттілердің оқу жиынының өткізілуіне өтспасын, қолдау көрсеткен басшыларға ҚР ҚҚ Тыл бастығының мараптың құрметіне атқарушы полковник З.О. мароқтың алғыс хаты табысталды. Әскери міндеттілер сапатты мәршпен жүріп өткен оқу, оқу нүктелерінде қауіпсіздік

шаралары бойынша көшенді нұсқаулық жүргізілді. Оқу кестесі бойынша сабақтар саптық, байланыс, инженерлік, әскери топография, әскери-медициналық, дене дайындығы, мемлекеттік-құқықтық, даярлық пәндері бойынша өтеді.

Подполковник Досам БЕЛАСАРОВ, 44293 әскери бөлімі командирінің тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары: «Қорғаныс министрінің бұйрығына сәйкес, әскери міндеттілердің оқу жиыны 9 маусым-9 аралығына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы, арнайы дайындықтарды қорытынды бақылау тексеруі өткізіледі. Бөлімшелердің, взводтардың ұйымсзділігі бағаланып, сынақтар да қабылданады. Жоспарлы бағдарламға сәйкес дайындық сабақтары, әскери міндеттілердің оқу жиынына белгіленген. Алғашқы күндері әскери өмірге қайта үйрену, киім-кешектерді түгендеу жұмыстары болды. Одан әрі арнайы дайындық сабақтары, оқу ату жаттығуы,

ВОЗДУШНЫЙ ШИТ РОДИНЫ

Войска противовоздушной обороны называют «воздушным щитом» Казахстана. Военнослужащие войск ПВО в круглосуточном режиме несут боевое дежурство и следят за небом. 19 июня они отметили свой профессиональный праздник.

Нариман ДЮСЕНОВ

В этот день в 1992 году первый министр обороны Сағадат Нұрмағамбетов подписал директиву о создании войск противовоздушной обороны. В состав войск вошли подразделения и части 37-го корпуса ПВО, дислоцированные на территории Казахстана – зенитные, ракетные, радиотехнические и авиационные части, а также аэродомно-технические подразделения, батальон связи и радиотехнического обеспечения. 1 июня 1998 года войска ПВО вошли в состав Сил воздушной обороны.

В 2011 году Главное Управление войск ПВО было преобразовано в Управление войск ПВО, при этом войскам сокращались в отделный род войск Вооруженных Сил.

- Сегодня совершенствование войск ПВО проводится по многим ключевым направлениям. Так, войска оснащаются современным вооружением и военной техникой, определяется оптимальный боевой порядок подразделений ПВО, повышается уровень профессионализма военнослужащих, – отмечает начальник управления Управления командующего Войсками противовоздушной обороны полковник Ердог Есимханов.

Служба более чем три десятка лет с момента обретения независимости задачи войск ПВО остаются неизменными. Они заключаются в защите административно-политических, промышленно-экономических районов страны с воздуха, борьбе с воздушным противником, охране важных военных объектов от ударов авиации и беспилотников.

Выполнение этих задач требует профессиональных технических знаний, которые молодые люди получают в ходе обучения в высших военных учебных заведениях. В нашей стране будущих офицеров войск ПВО готовят на базе Военно-инженерного института радиотехники и связи. В стенах учебного заведения готовят офицеров зенитно-ракетных и радиотехнических подразделений, связистов, специалистов защиты государственных секретов.

Специалисты войск ПВО также проходят военную подготовку в Казахском национальном исследовательском техническом университете имени И. Сатпаева и Казахском национальном университете имени Аль-Фараби (Алматы).

Кроме того, специалисты проходят обучение за рубежом. Некоторые из них обучаются в Военной школе Кутузова академии войсковой противовоздушной обороны имени маршала Советского Союза А. М. Василевского (г. Смоленск, РФ). Военной академии воз-

случае обнаружения объектов, незаконно находящихся в воздушном пространстве республики, они докладывают вышестоящему командованию, которое дает указания о дальнейших действиях.

Среди образцов вооружения и техники выделяются зенитно-ракетные комплексы «Бук-М2Э», «Тор-М2К», радиолокационные станции «ИУР» (ГМ 403), «Рос-РБ». Их ремонт и модернизация производится на предприятиях отечественного оборонно-промышленного комплекса.

Предназначение радиолокационных станций, несущих боевое дежурство, заключается в обнаружении и сопровождении любых летательных аппаратов (самолет, вертолет, БПЛА).

Сегодня совершенствование войск ПВО проводится по многим ключевым направлениям. Так, войска оснащаются современным вооружением и военной техникой, определяется оптимальный боевой порядок подразделений ПВО, повышается уровень профессионализма военнослужащих.

В целях радиолокационной разведки специалисты войск ПВО применяют различные виды радиолокационных станций, как аналоговые, так и цифровые, позволяющие вести цифровую обработку данных. Такие станции отличаются надежностью, большим радиусом обнаружения объектов и качеством передаваемой информации о воздушных объектах.

В ряду разнообразных средств обнаружения стоит отметить трехкоординатную радиолокационную станцию «ИУР» (ГМ 403). Данная РЛС казахстанско-французской разработки, спроектирована на современной элементной базе, имеющей фазированную антенную решетку и способную эффективно работать в условиях радиолокационного воздействия. Максимальная дальность обнаружения – до 470 км, минимальная – 5 км.

Работа с радиолокационными станциями требует внимательности и особого мастерства, которое накапливается с обучения в военном вузе.

Для проверки работы радиолокационных станций в войсках ПВО проводится мероприятие под названием «Ежедневный контроль функционирования», определяющий приказом командира. Каждое утро при смене боевого дежурства проводится осмотр станции на предмет внешних повреждений, разрывов кабелей и проводов.

Далее проверяются включение радиолокационной станции от штатных источников питания и режимы работы станции. После проверки всех режимов, согласно технической документации, делается вывод о боеготовности станции. В случае выявления неисправностей к ремонту станции привлекается инженерно-технический состав.

Несение боевого дежурства требует от военнослужащих войск ПВО хорошей психологической подготовки. Психологическая работа в войсках ПВО проводится со всеми категориями военнослужащих.

Военнослужащие проходят психологическое тестирование перед заступлением на боевое дежурство и сменный наряд. Оно помогает выявить морально-психологическое состояние военнослужащего. В случае, если тесты показали отклонения в психологическом состоянии, которые, как правило, могут быть спровоцированы наличием внешних проблем, он не допускается к несению боевого дежурства. В данных обстоятельствах военнослужащему важно дать время на восстановление ментального здоровья, – отмечает Ердог Есимханов.

Помимо хорошей психологической подготовки, специалисты войск ПВО должны быть в отличной физической форме и иметь стойкий характер, который позволяет справиться с напряженным службой.

Для совершенствования своих навыков раз в два года военнослужащие войск ПВО принимают участие в учениях, в ходе которых они отрабатывают действия в боевой обстановке, отражают незаконные воздушные объекты. В августе-сентябре 2025 года пройдут очередные учения войск ПВО.

На сегодняшний день войска противовоздушной обороны являются важным фактором обороны воздушных границ. В связи с этим в войсках ПВО проводится активная работа по повышению их боевой готовности, оснащению и модернизации вооружения и техники, делается упор на совершенствование разведки, внедрение автоматизированных систем управления.

Важно отметить, что данная работа проводится с учетом анализа применения войск ПВО в современных вооруженных конфликтах. В то же время специалисты изучают методы противодействия войск ПВО беспилотным летательным аппаратам.

В наши дни войска ПВО – это высокотехнологичный род войск, который с гордостью держит над собой воздушный щит Родины. Благодаря их бдительности воздушные границы нашей страны остаются на замке и даже в свой профессиональный праздник они будут на посту во славу Казахстана.

ВАЖНЕЙШИЕ ЗАДАЧИ

В Кокшетау подвели итоги командно-штабных мобилизационных учений. С успешным завершением учений и Днем образования войск территориальной обороны личный состав местной бригады поздравил аким Акмолинской области Марат Ахметжанов.

В мероприятии, состоявшемся на плацу войсковой части 99265, приняли участие командованием управления территориальной обороны Акмолинской области, военнослужащие гарнизона, ветераны Вооруженных сил и Афганской войны, а также представители местных исполнительных органов.

– Уважаемые офицеры, сержанты, гражданский персонал и ветераны, с момента образования войск территориальной обороны на вас возложены важные задачи по защите населения, объектов и коммуникаций, отражению диверсионных и террористических угроз. Для поддержания боеготовности войск регулярно проводятся командно-штабные мобилизационные сборы и учения. Ведутся мероприятия по проектированию и строительству военного городка для обеспечения бригады необходимой инфраструктурой. В рамках пятилетней программы осуществляется плановое обновление бригады материально-техническими средствами, – отметил глава региона.

На торжественной церемонии аким области передал войсковой части 99265 четыре автомобиля KamAZ и машину скорой помощи.

В свою очередь заместитель начальника Генерального штаба Вооруженных сил РК – начальник департамента территориальных войск генерал-майор Аскар Жоламанов поблагодарил главу региона за вклад в укрепление материально-технической базы бригады территориальной обороны и вручил ему благодарственное письмо от имени министра обороны генерал-лейтенанта Даурена Косанова.

После официальной части участники мероприятия ознакомились с выставкой военной техники и инфраструктуры бригады теробороны Акмолинской области.

СҰРАҚ-СІЗДЕН, ЖАУАП-БІЗДЕН

КАДІРМЕНДІ, ОҚЫРМАН КАУЫМ!

«Сарбаз» газетінің өткен санында сіздерді ҚР ҚМ Әскери-теңіз күштері қолбасшылығына арналған қосымшамен қауыштырсақ, енді міне «Сұрақ – сізден, жауап – бізден» атты айдар тағалыған арнайы бетті ашып отырмыз.

Мұнда ел әскеріндегі кәсіби мамандар сіздерді толғандырған сан сауалдарға тұшымды жауап беретін болады. Сондықтан біздің редакцияға көкейтесті мәселелеріңізді, өздеріңіз өзекті деп тапқан сауалдарыңызды жолдауды ұмытпаныңдар.

Арнайы беттің шымылдығын Астана қаласының қорғаныс істері департаментінде өкілі, кәсіби білікті маман, запастағы полковник Ғани Артықов мырзаға

ашқызып отырмыз. Полковник мырза ел азаматтарын әскерге шақыруға байланысты қрағамда толғандырған бірқатар сұрақтарға жауап береді. Еңдеше, көңілді аударып, көз жүгіртейік.

ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРУДЫҢ ӘЛКИССАСЫ

– Біздің елдегі заң бойынша әскерге шақыртуға кімдер ілінеді және қанша жастан бастап шақыртылады?

– Жалпы заңнамамыз бойынша 17 жасқа толатын жылы бүкіл азаматтарымыз әскери есепке тұрғызылады. Бір жылдан ішінде олардың денсаулық жағдайлары тексеріліп, қандай ақаулары мен аурулары бар, соларды емдеу мүмкіндіктері бойынша тәмірлердің бәрі сол жергілікті дәрігерлік емдеу мекемелеріне тапсырылып, олар өз кезегінде бір жыл ішінде емдеу шараларын өткізуге керек. Ал енді 18 жасқа толғаннан бастап егер де денсаулығы жағынан, не болмаса отбасы жағдайынан, оқыл жатқан оқуы бойынша әскерге шақыртуды кейінгі

қалдырылу себептері болмайтын болса, ол азаматтарымызды әскерге шақыру комиссиясына бағыттаймыз.

Әскерге шақыру комиссиясында олардың денсаулықтары тексеріледі. Сонымен бірге психолог-мамандар моральдық-психологиялық тұрғыдан ұстамдылықтары мен іскерлік тиянақтылығын зерделейді. Бұған қоса кәсіби дағдылары мен қандай мамандықтары бар, қандай салаға бейімділігі анықталып болғаннан кейін әскердің түрлері мен тектеріне әскери қызметке бағыттаймыз.

– Оқуға дайындалып жүрген жастарымыздың, яғни оқуға талапкер ер азаматтарымыздың әрі қарай оқуға түсіп, студент атануға құқығы бар ма? Немесе міндетті түрде әскери пазызын өтеу керек пе?

– Енді бәріңізге белгілі, әскери міндетті атқаруды бағыттауды кейінге қалдыру болмаса одан босату жөнінде еліміздің «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі» туралы заңының 35, 36-баптарында толығымен қарастырылған. Қазір халықтың бәрі оқыл-біліп, онымен таныса алады. Осының ішінде егер жаңа аталған жасыңыз «сту-

дент» деген мәртебесі жоқ болатын болса, бір оқу орнына бітіріп, екінші оқу орнында толығымен студент атанбаса, яғни оқу орнының толығымен бұйрығы шыққанға дейінгі уақытта оның әскери міндеттен босатылуына немесе кейінге қалдыруына құқығы жоқ. Ол Ата заңымыз Конституция бойынша өзінің азаматтық міндетін орындауға міндетті бол келеді.

– Қандай жағдайда азаматтарымыз әскерден босатылады немесе оны кейінге қалдырады?

– Азаматтарымыз 18 жас пен 27 жас аралығында мерзімді әскери қызметке шақырылады. Егер бұрын әскери дағдылардан өткен болса, мысалы, әскери кафедра бітірген жағдайда, болмаса 40 күндік әскери техникалық мектептерде әскери мамандықтар бойынша оқуын тәмамдаған болатын болса, олар әскери міндеттерін санатына өткізілетін болады. Сонымен бірге, денсаулық жағдайы бойынша әскери қызметке жарамсыздарды әскери міндеттердің қатарына өткізіп отырамыз. Әскер қатарына оларды шақырмаймыз. Ал енді отбасы жағдайына байланысты ата-анасының біреуі жоқ, одан кейінгі інілері мен қарындастары 18-ге толмаған жағдайда үйдің үлкені

қалған інілері мен қарындастарының біреуі 18 жасқа толғанға дейін әскерге шақыруы кейінге қалдырылады. Сондай-ақ үйленген, бір баланың әкесі атанған жағдайда әскери қызметке шақырылуы кейінге қалдырылатын болады. Егер ажырасып кетіп, отбасы бұзылатын жағдай болса, онда ол әскери қызметке баруға міндетті. Сол секілді тағы да сондай бірнеше тәрмақтар мен тармақшалар бар.

Тағы да бір айта кетіміз керек, оқуы бойынша, күндізгі бөлімдерде оқитын азаматтарымыздың әскери қызметті атқаруы кейінге қалдырылып отырады, ал сырттай оқитын азаматтарымыз әскерге баруға міндетті.

– Азаматтардың қандай бөлімге түсетіні қалай анықталады? Қандай талаптарға қарап комиссия шешім шығарады, не болмаса азаматтар өзі әскери бөлімді таңдай ала ма?

– Азаматтар әскерге шақыру дәрігерлік комиссиясынан өтіп болғаннан кейін әскери шақыру комиссиясының төрағалығына өзінің қай әскер түрінде қызмет атқарғысы келетінін айту мүмкіндігі бар. Біріншіден, оған «қайда әскери қызмет атқарғын келеді?» деген сұрақ қойылады. Сондықтан ол өзінің мүмкіндігі бойынша сұрайтын болса, сол бізге әскерге шақыру неғұнғанға берілген жасақтағы тиісті әскер тектері мен түрлері, әскери бөлімдердің ішінен соған ыңғайлысым біз тауып береміз. Айталық десанттық шабуылдаушы әскери бөлімдерге, арнайы мақсаттағы әскери бөлімдерге спортшы, ширақ та шапшаң, бойы 170 см-ден жоғары азаматтарымыз шақырылады. Олардың сол талапқа сәй келуі өскеріледі. Мемлекеттік қуәт қызметіне бойы 180 см асатын, дене бітімі бойынша ешқандай қиындық жоқ, сымыбатты да ер тұтпағы, көркікті азаматтарымыз болу керек. Себебі шет ел қонақтарын қарсы алу, тағы да басқа мемлекеттік деңгейдегі сапалықты рәсімдерде сап түзейтін сарбаздарымыздың түр-келбеттерінде халқымыздың көне замандардағы тарихының тереңнен бастау алатын батылдық пен батырлық, өрлік пен ерлік, мәрттік пен мейірбандық, Ұлы Дала жауынгерінің сұстылығы көрініс табатын ерекше бірегейлігі болуы керек. Ал

қалған әскер тектері мен түрлеріне де жастарды татайындау дене бітімі мен мамандығына байланысты. Техникалық білімі барларды техникалық әскери бөлімдерге жібереміз. Байланыс әскери бөлімдері, сондай-ақ зениттік-зымырандық әскери бөлімдеріне IT саласын бітірген, есепқисалқа жылдам азамат-дәрізді жөбереміз. Өйткені олардың білімі мен мамандықтары әскери салаға барған кезде біріншіден, азаматтық қасиеті бағытталып әрі қарай даму мүмкіндігі иеленеді. Яғни, әрі қарай күнделікті азаматтық өмірінде осы қолданысқа енгізе алатындай мүмкіндігі болады. Екіншіден, сол әскери мынақтануы жадында сақталып қалу үшін. Тәжірибелер мен жүргізушілер, механиктер мен техниктер, фельдшерлер мен құтқарушылар, тағы да басқа мамандық иелері әскери және азаматтық өмірлерінде білім мен практиканы ұлғайтырып отырады.

Мысалға, құқық сапасын бітірген азаматтарымызды біз Ұлттық ұланға жібереміз. Өйткені қорғандық тәртіпті сақтауда қаз келген азаматты тоқтатып, оның қандай әкімшілік құқықбұзушылықты жасағанын түсіндіре алатын, хаттамда толтыра алатындай, мемлекеттік тұрғыдан сөз қорай алатын сауатты сарбаз болу керек.

– Білімге қатысты тиісті заңға өзгерістер енгізіміз керек пе? Неге мектептегі бағалауымыз керек?

Қазір қоғамымызда демографиялық жағдай жақсы қарқынды келе жатыр. Жыл сайын туылатын азаматтарымыздың ішінде ер балалардың саны да өсіп келе жатыр. Жылына 100 мыңнан астам ер азаматтарымыз туылып жатыр. Әскери есепке тұртыңдан да сол 100-140 мыңның арғы көлемінде болып отыр. Енді осылардың ішінен біз жылына 40 мың, 36 мың, 42 мың адам шақырып жатырмыз. Көріп отырсаңдар ғой, енді бір жағынан жартысын ғана шақыратын болсақ, екінші жағынан әскери қызметіміз бұрынғыдай 24 ай, 2 жыл емес, бір жыл ғана. Сол бір жыл ішінде біз толығымен әскери бағдарламаны үйреніп, әскери істі өзіңе сіңіріп, қабылдап үлгеріп, ертең нағыз Отан қорғаушы бол, ер техника-ның құлағында ойнап, соны пайдалана алатындай азаматтарды дайындау үшін бізге олардың білімді болғандық, зердесінің жақсы жұмыс істеуі, сауатты да сауатты болуы өте маңызды. Осыған байланысты біздің болашақта ұланғайыр екендіктеріміз мемлекетіміздің өмір сүруі, дамуы, қоғамдағы өз орнын табуы, әлемдік тарихтан қалаймы отыруы осының бір тұрғысы бол есептеледі. Әскери саладан алыс адамдардың өздері де үш жарым жылдан асып қалды, көшілерге қатысты әскери қақтығыстар, болмаса әлемде болып жатқан түрлі әскери жағдайларды бәрі көріп, куә болып отыр. Бірнеше ғана адам жүздеген немесе мыңдаған адамның шабуылына тойтарыс беріп, оларды кейін қарай қайтарып жіберу мүмкіндігіне ие болып отыр.

Қарал отырсаңыздар, кешегі мектепті 2-3 бағала бітіргендер – сіздің оқытқан әскери сабағыңызды дұрыс қабылдау мүмкіндіктің төмен азаматтарға

біз жоғары технологиялық қару-жарақтарды қолданыса беруіміз қалай болады? Бұл бір. Екіншіден, оны берген күннің өзінде олар толқпай, егер, соны өз дәрежесінде пайдалана ала ма? Станция өз үйін, елдіні болсағын қорғап қала ала ма? Соған көңіл бөліміз керек. Осы себепті болашақта жоғары оқу орндарында оқыл жатқан студент азаматтарымызды бұрынғы 1970 жылдардан бастап 1993 жылға дейінгі қолданыста болған әскерге шақыру үрлісін қайтадан жаңғыртатын болсақ, біздің мемлекетіміз үлкен жетістіктерге жетеді деп ойлаймын. Екіншіден, біздің осы әскери салада жүрген бүкіл мамандарымыздың жаңа сарбаздарды дайындап, болашақ резервіміздің санын сапалы да жоғары ету мүмкіндігіне ие боламыз. Осыған көңіл бөліміз керек.

– 40 күндік әскери дағдыларға қаншалықты сапалы білім беріледі?

Әскерге шақыру құқығы болғанменен, бірақ денсаулығы жағдайына, болмаса отбасы жағдайына байланысты түрлі себептермен кейінге қалдырылып жүрген азаматтарымыз 24 жасқа толғаннан бастап 40 жасқа дейін аралықтағы әскери міндеттілер көз келген уақытта ақылы түрде 40 күндік әскери дайындықтан өтіп келуге мүмкіндіктері бар. Олар 40 күннің

– Әскерден жалтарғандарды қандай жаза күтіп тұр?

Заңнамамыз бойынша әскерге шақыру комиссиясына келмегендерге үлкен көлемде емес, 4-5 айлық есептегіл көрсеткіш есебінде айыппұл салынады. Ал әскери қызметке барудан жалтарып, қашқандар үшін 1000-3000 айлық көрсеткішке дейін айыппұл салынуы әзіненен бекітілген. Қылмыстық кодексте бойынша әскери қызметтен қашып, жалтарғаны үшін бір жылдан 3 жылға дейін бас бостандығынан айырылу қарастырылып, бекітілген. Бірақ барлықтарыңыз білесіздер, осы уақытта дейін бір жылға немесе 3 жылға бас бостандығынан айырылған, болмаса 3 млн төңгенден астам айыппұл салынған азаматтар болған жоқ. Ондай жағдайлар көзделген емес. Өйткені оларға түсіндіру жұмыстары жүргізіледі, олардың міндеттері мен құқықтарын түсінгеннен кейін азаматтарымыз әскерге барып жатыр.

“Тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйін” дегендей - өздеріңіз білесіздер, ер мінезді халықпыз қой. Асау жымықпау үйірде жүрген кезінде бұғалық түсірілмей, дос бермейді. Бірақ керек кезде нағыз Алпамыстың Табырулындай шығатын аттарымыз болады. Сол секілді жігіттеріміз мінез көрсеткіменен, өздеріне «жеке көп көңіл аударуды талап еткіменен», Отан қорғау ісіне көзек келіп, әскер сапында тұрған кезде олардан асқан жауқұрек сарбаздар жоқ. Кешегі көшкі іздеу ревизтерінде «бұғалықтап» алып кеткен жігіттеріміз әскери қызметтерін аяқтап келгенде жора-жолдастары бірнеше машинамен көртеж ұйымдастырып, ал ата-аналары тойханада ағайын-туғанын жып тойлап жатқаны – сарбаздық қызметтің мәртебесін бікітетпесе, төмендемегені анық! Ал батыл елден батыр ер туылады! Туып та жатыр! Бұған тарихымыз да, бүткіл әлем де құлшын!

Әскеріміз әлеуетті, тұғырымыз биік, еліміз жасай берсін, халайық!

ОНИ КОВАЛИ ПОБЕДУ

ПОСЛЕДНИЙ БОЙ АМАНТАЯ

Свой последний бой старший сержант Амантай Даулетбеков принял у станции Поньры во время Курской сражения. Звание Героя Советского Союза ему было присвоено посмертно.

Родину славит герои

Автор этих строк встретился с близкой родственницей героя Розой Бисеновой. Заслуженный ветеран труда, мать героя, кавалер орденов «Знак Почета» и «Отечественной Революции» много лет активно занимается поиском материалов о тех, кто в годы Великой Отечественной войны с честью защищал свою Родину, в том числе об Амантае Даулетбекове.

Несколько лет назад в Караганде состоялась масштабная реконструкция того боя. В преддверии 9 Мая был показан фрагмент сражения, в ходе которого свои бессмертный подвиг совершил командир орудия

1180-го истребительно-противотанкового артиллерийского полка 2-й танковой армии Центрального фронта Амантай Даулетбеков, сложивший голову на северном флане Курской дуги.

Роза Бисенова рассказала мне о жизненном пути воина, о родном селе героя по названию Жулыз. Был Амантай Даулетбеков простым парнем, родился он 10 ноября 1917 года в Жанаркинском районе Карагандинской области. После завершения учебы в Джамбульском зооветеринарном техникуме работал зоотехником в селе Майботе Таласского района Джамбульской области. В 1939 году был призван в ряды Красной армии и проходил службу на Дальнем Востоке. Летом 1942 года Даулетбеков был направлен на Брянский фронт командиром артиллерийского расчета 1180-го истребительно-противотанкового полка. Прошел на фронтах Великой Отечественной войны суровую школу, участвуя в боях на Дону, Волге, на Курской дуге.

– В первую очередь я благодарна руководству города, депутатам городского маслхана, руководителю филиала партии АМАНТАТ, членам Карагандинского военно-исторического клуба «Союз тариха» за то, что они берегут память о героях войны, – говорит она.

В разговоре вступает внучка героя Онал Абишева, член Союза художников РК. Она недавно вернулась из мест, где воевал ее дед.

Она рада тому, что съездила на ту священную землю на Курской дуге, где более 80 лет назад шли ожесточенные бои, встретилась с теми, кто знал Амантая Даулетбекова. Это были сыновья, дочери сослуживцев, которые до сих пор помнят рассказы своих отцов о подвиге героя.

– Они добрым словом вспоминали старшего сержанта Даулетбекова как человека слова и дела, настоящего боевого товарища, с большой душой, который слова мечтает пригласить к себе домой, – продолжает рассказ Онал Абишева. – О мужестве и отваге 26-летнего парня знали все бойцы, так как Амантай был любимцем полка. Видимо, не зря говорят поговорок: «Народный любимец в огне

не горит, в воде не тонет». Говорили они и о том, что он очень любил свою Родину, во время затишья вспоминал родные места. Он говорил: «Вот приедете ко мне после войны, поздравьте вас с родными, друзьями, все они добродушные, гостеприимные. Да что там, у нас все люди такие же искренние, благородные». Не пожалеете, когда увидите просторы степного края, удивитесь, как в предгорьях цветут тюльпаны, а где-то вдаль, поблескивая на солнце, под теплым ветром шелестит ковыль».

Онал Абишева побывала и на той высоте 253,5, где непоказан фрагмент сражения, в ходе которого свои бессмертный подвиг совершил командир орудия

1180-го истребительно-противотанкового артиллерийского полка 2-й танковой армии Центрального фронта Амантай Даулетбеков, сложивший голову на северном флане Курской дуги.

Роза Бисенова рассказала мне о жизненном пути воина, о родном селе героя по названию Жулыз. Был Амантай Даулетбеков простым парнем, родился он 10 ноября 1917 года в Жанаркинском районе Карагандинской области. После завершения учебы в Джамбульском зооветеринарном техникуме работал зоотехником в селе Майботе Таласского района Джамбульской области. В 1939 году был призван в ряды Красной армии и проходил службу на Дальнем Востоке. Летом 1942 года Даулетбеков был направлен на Брянский фронт командиром артиллерийского расчета 1180-го истребительно-противотанкового полка. Прошел на фронтах Великой Отечественной войны суровую школу, участвуя в боях на Дону, Волге, на Курской дуге.

Четырнадцать раз отбивали атаки врага

Дни с 6 по 9 июля 1943 года были особенно горячими, бои были жесточкими. Несмотря на то, что танковые, бойцы 1180-го краснознаменного истребительно-противотанкового артполка стойко держали оборону вдоль железной дороги между Орлом и Курском, у станции со странным названием Поньры. В эти жаркие дни особо отличились артиллеристы расчета под командованием старшего сержанта Амантая Даулетбекова.

Даулетбековсы со своей скоростной, обороняя высоту 253,5, находились в зоне интенсивного огня гитлеровцев. Противе горстки воинов, окруженных врагами, фашисты бросили батальон пехоты, поддерживаемый 18 танками и 14 самоходных орудиями. Разрывы вражеских снарядов опоясали позицию артиллеристов, в воздух полыхали комья дымка. Командир расчета в тяжелой ситуации не растерялся, многочисленные танки танков и пехоты противника были отбиты артиллеристами.

Даулетбеков уверенно руководил боем. «Юные!» – кричал он, и ствол пушки, точно поверенный по цели, вздрагивал. Пахло гарью. «Есть!» – кричал наводчик, видя, как пламя охватывает вражеский танк. Бой не затихал ни на минуту. Командир расчета в бойцах, когда они уходили, что снаряды достигли цели. Но снаряды были на исходе, нервы бойцов были на пределе.

– Не तकое видели, ничего, промремся, – успокаивал бойцов командир. – 13 атак гитлеровцев уже отбиты.

Горели фашистские танки, метким огнем артиллеристы прижали к земле фашистскую пехоту. Враг в ярости во что бы то ни было стремился сжать кольцо и раздавить орудие Даулетбекова и его боевых друзей. Прямым попаданием была выведена из строя пушка, но было и снарядов. Оставшись без орудия, артиллеристы отбивались от наседающего врага гранатами, расстреливали немецких солдат из винтовок и автоматов. А когда не стало гранат и патронов, кончились бутылки с горючей жидкостью, даулетбековцы бросились в рукопашную схватку. «Я только раз видела рукопашный, раз – наяву. И тысячи – во сне» – такие строки принадлежит поэтессе Юлии Дуниной. 9 июля артиллеристы погибли героически, в том числе командир орудия. В неравном рукопашном бою Амантай Даулетбеков уничтожил еще четверых фашистов.

Враг на этом рубеже был остановлен действиями храбрецов. Указом Президиума Верховного Совета СССР от 24 декабря 1943 года за проявленное мужество и героизм Даулетбекову Амантаю посмертно присвоено звание Героя Советского Союза.

О мужестве и отваге Амантая Даулетбекова свидетельствуют документы, хранящиеся в Центральном архиве Министерства обороны РФ. Из наградного листа к ордену Красной Звезды: «В бою 19.11.1942 года в районе Клетской батареи вел огонь по переднему краю противника. Красноармеец Даулетбеков, как помощник наводчика, работал исключительно быстро и успешно. В бою в районе хутора Сувановского 22.11.1942 года противник, заметив, что пушка осталась без снарядов, устремился на танк раздавить ее и орудийный расчет. Даулетбеков под сильным огнем противника исключительно быстро поднес снаряды к пушке, и атака была отбита. В бою 24.11.1942 года у пгт Курганов в районе сильноного боя с немецкими танками по орудийному расчету батареи велась упорный огонь немецкие автоматы. Даулетбеков подполз к пулемету и в упор уничтожил 15 автоматов и пулеметную точку противника. Даулетбеков А. достоин представления к награждению орденом Красной Звезды.

Командир 1180-го истребительно-противотанкового

Санагралы ЖАГИПАРОВ

АРСЕНАЛ ВОЙНЫ

В годы Великой Отечественной войны территория Казахстана стала одним мощным арсеналом. На фабриках, заводах и полях велась всенародная работа в тылу, ставшая частью мощного сопротивления врагу. В военные годы труоящиеся стали настоящими «свардейцами тыла».

В первые месяцы войны в срочном порядке в Казахстан были эвакуированы оборонные предприятия, объекты культуры и учебные заведения. Каждый день в разные концы страны прибывали эшелоны с оборудованием и людьми. Так, на 1 января 1942 года в Казахскую ССР прибыло 381 260 человек.

В Алма-Ате были размещены швейно-трикотажные фабрики №1 и имени Джеркинского, эвакуированные из Московской области, табачная фабрика из Харкова, учебно-производственные мастерские Московского авиационного института, ремонтно-механический завод из Египатовки, машиностроительный завод из Волгограда.

В Актобинской области были размещены московский рентгеновский завод и завод «Юбилейный» из Днепротерска. В Восточно-Казахстанскую область был эвакуирован электротехнический завод из Подмосквы, в Карагандинскую – завод № 317 из Донбасса, в Западно-Казахстанскую область – завод № 231 из Ленинграда.

В короткие сроки эвакуированные предприятия осваивали и увеличивали свои производственные мощности. Они выпускали продукцию для фронта. Эвакуация промышленных предприятий в годы ВОВ стала беспрецедентной по своим масштабам.

На эвакуированных предприятиях изготавливали продукцию разного назначения. К примеру, в экспериментально-оптической мастерской, размещенной в Алма-Ате, изготавливались бинокли, на заводе № 242 ремонтировали военные самолеты, на заводе легкой оборудования (г. Уральск) рабочие изготавливали сухопутные минь. Вооружение и боеприпасы для фронта выпускали также на станкостроительном заводе № 222, который был передислоцирован из Ег-

рьевска в Кустанайскую область.

За годы войны на заводах и фабриках республики было выпущено 1 989 715 штук снарядов малого калибра. Кроме того, на предприятиях было изготовлено 1 852 790 снарядов среднего калибра и 20 853 крупнокалиберных снарядов. В период с 1941 по 1945 годы Карагандинский угольный бассейн и потенциал акбазовских разработок пополнены 19 шахтами и тремя угольными разрезами общей годовой мощностью 6 млн тонн. Если в 1940 году добыча угля в республике составляла около 7 млн тонн, то к 1945 году она увеличилась до 12 млн тонн в год, в отгрузка коксующихся углей Карагандинского угольного бассейна увеличилась практически вдвое. К концу войны удельный вес Казахстана в добыче угля вырос в два раза.

Важную роль в ведении войны играла нефть, которую еще называют «кроной войны». До начала ВОВ в Казахстане существовал один трест «Сибнефть». В начале боевых действий к нему добавились четыре нефтепромысла и десятки новых скважин. В строй был введен Гурьевский нефтеперерабатывающий завод. За годы войны добыча нефти в республике увеличилась почти на 40 процентов, а к концу войны выросла в два раза.

Предприятия легкой промышленности были переориентированы на выпуск продукции для нужд фронта. Свое ускоренное развитие получили швейная, текстильная и кожевенная отрасли. В связи с этим в 1941 году в Алма-Ате начали свою работу меховая фабрика и фуражный завод. Вдобавок в республике были открыты новые железнодорожные линии: Житово-Кандаган-Орск, Босокунж-Макат, Акмолинск-Карпалты. Животноводы Казахстана передавали фронту 110 тысяч лошадей, что позволило укомплектовать 10 кавалерийских

дивизий. Граждане страны отправили на фронт свыше 2 млн комплектов теплых вещей, 1500 вагонов с поездами, а также передали в Фонд обороны более 1 млрд рублей из личных сбережений. На фронт было направлено 14,1 тысячи грузовиков и легковых автомобилей, 1,5 тысячи грузовичных тракторов, свыше 16 тысяч повозок.

Помимо рабочих фабрик и заводов, свой неоценимый вклад в Победу внесли казахстанские ученые. В военный период в республике было открыто 12 научно-исследовательских институтов. Ученые во главе с академиком К. Сатпаевым предложили некоторые изменения в развитии производственных сил республики, имеющих большее оборонное значение.

Казахстанские геологи вели разработку новых месторождений угля, черных и цветных металлов, химических сырья. Они открыли около 500 и обследовали 150 месторождений полезных ископаемых, часть из которых сразу же осваивались.

Всего же в Казахстане работало 20 научных учреждений из Москвы, Ленинграда, Киева и других городов. В республике работали всемирно известные ученые-академики И. Вернадский, В. Обручев, А. Панкратов, а также выдающиеся деятели культуры СССР: С. Эйзенштейн, В. Гудковин, Д. Вертов, М. Жаров.

Работники культуры и искусства создавали произведения, повышающие патристическое настроение народа. Среди них выделяется знаменитое стихотворение Жамбыла Жабаева «Ленинградцы, дети мои!». Годы войны стали периодом творческого расцвета многих писателей и поэтов, в числе которых С. Муромцев, Д. Мухомедов, Т. Мухомедов и др.

В годы войны в Казахстане было эвакуировано свыше 30 вузов, 23 театра и 146 детских домов. В республику переехали киноиндустрия из Москвы, Ленинграда и Одессы.

В начале 1942 года в Алма-Ате на базе эвакуированных киностудий «Мосфильм» и «Ленфильм», а также созданных ранее «Казахфильм», была организована Центральная киностудия документальных фильмов. В республике 80% всей кинопродукции. Благодаря работе ЦКФО на экраны страны вышли такие фильмы, как «Секретарь райкома», «Фронт», «Нашествие», «Два бойца», «Она защищает Родину», «Жди меня» и другие киношедевры.

Казахстанцы достойно несли трудовую вахту и работали для нужд фронта, приближая долгожданный день Победы. За годы войны наш народ проявил мужество и моральную стойкость в борьбе с врагом.

Родинам зовет!

В Великой Отечественной войне Казахстан участвовал как часть единой страны и располагал большими людскими и природными ресурсами, имевшими военно-стратегическое значение. Согласно переписи 1939 г., население Казахстана составляло 6,2 млн человек.

В ряды действующей армии в дополнение к 178 тысячам юношей (в том числе 40 600 казахов), проходивших службу в кадровых частях, в годы войны влились еще 1 млн 200 тысяч казахстанцев. Кроме того, на работу в сфере промышленности и на стройки было мобилизовано свыше 700 тысяч человек, то есть на фронт и в оборонную промышленность был отправлен каждый четвертый житель республики.

В октябре 1941 г. в республике началось всеобщее военное обучение, было создано 385 военновоздушных пунктов, из них 71% силами военных комиссариатов, а остальные - в хлбных заведениях и организациях Осоавиахима. На базе этих пунктов и проводилось военное обучение граждан без отрыва от производства. Дни и часы занятый по военной подготовке устанавливались, военкоматами с таким расчетом, чтобы не нарушать нормальный ход работы предприятий и не наносить ущерба производству.

Постановлением СНК СССР от 2 июля 1942 г., вводившее всеобщую обязательную подготовку к противовоздушной и противохимической обороне всего населения от 16 до 60 лет, предусматривало обучить пользованию средствами индивидуальной защиты учащихся в возрасте от 8 до 16

лет. 5 августа 1941 г. в республике закончили обучение по программе ПВК и ПВО более 450 тысяч человек. Всего за 1941-1942 годы в республике было подготовлено 239 335 стрелков и около 40 тысяч воинов-офицеров специалистов.

Вклад Всеобщему в подготовку резервов армии поистине огромен. За годы войны тысячи людей, пройдя специальное обучение, смогли в кратчайшие сроки перевести страну на военные рельсы, не дав врагу времени на запланированную короткую кампанию.

Для проведения массовой мобилизации на территории республики военкоматы создали 300 призывных пунктов, руководство которыми осуществлялось Штабом САВО.

Военнослужастые маршевого пополнения отправлялись на фронт в организованном порядке в составе маршевых полков или команд военных специалистов. Перед отправкой на фронт маршевое пополнение проходило подготовку по соответствующим программам обучения в учебных и запасных частях, где производилось комплектование и боевое слаживание подразделений, экипажей и расчетов.

Маршевое пополнение получало первую экипировку и снаблось продуктами питания на путь следования. По прибытии в установленные сроки к месту назначения маршевое пополнение распределялось по воинским частям, соединениям, органам управления и тыла действующей армии. Маршевые пополнения формировались и комплектовались по следующим специальностям: стрелковые, пулеметные, минометные, истребительно-танковые, стрелково-пулеметные, специальные и т.д.

Основная масса казахстанцев ушла на фронт в качестве маршевого пополнения, а примерно треть была зачислена в 12 стрелковых, четыре кавалерийские дивизии, семь стрелковых бригад и около 50 стрелковых полков и других родов войск. Отметим, что три дивизии и две стрелковые бригады были сформированы как казахские национальные соединения север мобилизационного плана.

Выполняя поставленные мобилизационные задачи, военкоматы завершили формирование соединений и частей в Алма-Ате, Караганде, Актобинске, Акмолинске, Джамбыле, Кустане, Семипалатинске, Уральске, Чимкенте, Усть-Каме-ногорске и других населенных пунктах.

Бое созданные в Казахстане стрелковые дивизии были удостоены почетных наименований и государственных наград. Они сыграли значительную роль в контрнаступлении под Москвой, в решающих зимних наступательных операциях на запад, отличились при обороне Сталинграда, в оборонительных сражениях под Харьковом и Ржевом.

За годы войны 497 наших землячков были удостоены звания Героя Советского Союза. Некоторым из тех, кто своим подвигом заслужил это высокое звание, не удалось получить его во времена СССР. Умер в неэксплуатации Казахстане им было присвоено звание Халык қаһарманы.

Публикация подготовлена по материалам книг «Казахстан в годы Великой Отечественной войны» и «Атлас военной истории».

ИІРІМ

ШЫМКЕНТТЕГІ БРИГАДА ЖАС САРБАЗДАРМЕН ТОЛЫКТЫ

Шымкент қаласында орналасқан әуе шабуылына қарсы қорғаныс бригадасы 35 жас сарбазбен толықты. Олар – Отан алдындағы борышыын өтеуге келген жас буын өкілдері. Жоспарға сәйкес, сарбаздар бір айлық жас жасаушылар курсынан өтіп, әскери өмірдің қыр-сырымен танысады. Осы кезеңде олар саптық, атыс, дене дайындығы мен әскери тәртіп негіздерін меңгереді.

Жас сарбаздарды оқыту мен бейімдеуді білім командірі бастап, тағайындай отырып, мен сарбаздар жүреді, біз олармен бірге ұжым жаңадан келген сарбаздарды қолдау көрсетіп, олардың әскери қызметке тезірек үйренуіне барынша жағдай жасауда.

Сарбаздардың арасында ерекше назар аударатындар – егіз бауырлар Нұрасыл мен Ерасыл Сыдық. Олар әскерге

бірге келуді алдын ала шешіп, бір бөлімге түскен. «Біз әскери қызметті бірге өтуді армандадық, бірі – біз үшін өмірлік сабақ әрі үлкен жауапкершілік», - дейді олар.

Жаңадан келген сарбаздар бір жылдың ішінде нағыз шыңдалған, тәртіпті, төзімді азамат болып шығатындарына сенімді. Ал бригада басшылығы жастардың алдағы уақытта сапалы әскери даярлық көрсететініне үлкен үміт артып отыр.

«БАЛАЛАР – БІЗДІҢ КАРАУЫМЫЗДА»

Осындай тақырыпта «Шығыс» өңірлік қалбасшылығы әскери қызметшілерінің отбасы мүшелерімен жұмысты ұйымдастыру қызметі балалардың жазғы демалысы уақытында қауіпті жағдайлардың алдын ату акциясын өткізді.

Әскери қызметшілердің отбасы мүшелері бұл жолы Семей қаласындағы «Автодромк» орталығының аумағында жиналды. Балаларға жазғы каникул кезіндегі қауіпсіздік шаралары түсіндірілді. Әсіресе, жолда жүрудің қауіпсіздігі мен тәртібі, жол ережелерін бұзудың жауапкершілік, балалардың құқық бұзу фактілері мен жазалары шаралары жайында ақпарат берілді. Түсіндіру дәрістерін «Шығыс» өңірлік қалбасшылығы әскери қызметшілерінің отбасы мүшелерімен жұмысты ұйымдастыру қызметінің жетекшісі Ақмарал Ахметжанова, полиция капитаны Аңсар Санабаев пен аға лейтенант Әділ Айтықов және «Автодромк» орталығының директоры Арман Бұлғотов жүргізді.

«Біздің орталықта бұған дейін балабақшадан бүгдіршіндері ата-аналарымен болған. Ал, әскерлердің балалары алғаш рет келіп тұр. Ересек адамдардың көбі біле бермейтін жауу жүйріктің жолындағы қарайым белгілерге қатысты сұрақтарға балалар жауап беріп жатады. Балалардың білімі біз үшін аса маңызды. Жолда жүрудің тәртібін сақтау ең алдымен қауіпсіздік үшін қажет», - деді өз сұбаттында Арман Бұлғотов.

Ата-аналар тәрбиелен жол апаттарына жиі себепкер болатын молед пен электроскоматтарға қатысты сұрақтар қойды. Жол қозғалысына қатысушы келіктер туралы сауалдарға полиция қосметкерлері толыққанды жауап берді. Акция соңында қонақтарға «Шығыс» өңірлік қалбасшылығы әскерлерінің қалбасшысы генерал-майор Жәніс Мараловтың алғыс қаты тобысталды.

Алуа Искакова
Суретті түсірген автор

Гүлфат Рафикова
44736 әскери бөлімі

ПО ЗОВУ СЕРДЦА

О юбиляре, лауреате государственной премии «Дарын» и Международной литературной премии «Алаш», военном журналисте и поэте Абубакире Смаилове.

Он несколько не удивился, когда получил приглашение на одну из встреч ветеранов войны с молодежью столицы, так как военного журналиста, подполковника запаса, известного поэта Абубакира Смаилова часто приглашают на те или иные мероприятия героического, культурного характера. И он на встречи идет не по принуждению, а по зову сердца. Знаю, что он принял самое активное участие в праздновании 80-ой годовщины Победы в Великой Отечественной войне в Казахстане.

Отремели торжества юбилея, сменившиеся повседневными буднями, но обыденность не помешала военному журналисту продолжить работу по поиску не вернувшихся с полей сражений солдат. До сих пор он продолжает бороться за историческую правду казахстанцев, за то, ради чего они прошли испытание огнем, кровью, ради чего отдавали жизни во Второй мировой войне. Он многое сделал по увековечению памяти земляков. Не зря в народе говорят: «Доброе дело под землю не спрячешь».

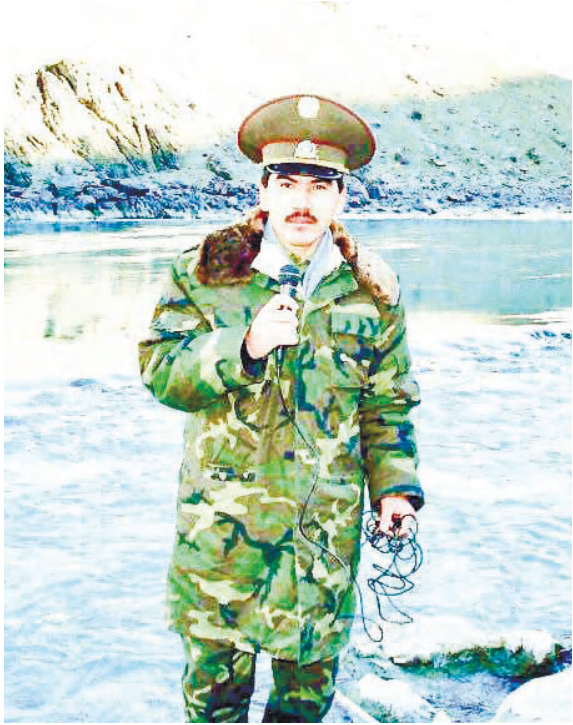
Абубакир Смаилов, являясь заместителем председателя Общественного объединения «Атампын Аманаты», принимает непосредственное участие в системном поиске и захоронении воинов-казахстанцев, погибших в годы Великой Отечественной войны. Совместно с Министерством обороны общественное объединение доставляет на родину и организывает перезахоронение останков. Уже найдены десятки сарбазов. Близкие родственники погибших благодарят Смаилова и тех, кто занимается поиском погибших, пропавших за память о них. При своей загруженности военного журналиста, к тому же он преподаватель военной кафедры Евразийского национального университета имени Л. Н. Гумилева, он не оставляет без

внимания обратившихся людей, отвечает на все письма, на звонки по телефону, дает интервью СМИ.

Смаилов - коренной кызылординец, сын фронтовика Великой Отечественной войны, он и профессию выбрал по своему характеру, по призванию. Сказать немудрено. Вот о чем сказать? Он с малых лет, как говорится, «оттачивал перо», сердцем проникнув к поэзии, и когда поступал на факультет журналистики КазГУ имени Аль-Фараби, у него были первые стихи. Он молод, но опыт у него основательный. После окончания университета работал в различных средствах информации. Он внес вклад в создание и становление наших Вооруженных Сил будучи корреспондентом центрального органа Министерства обороны РК «Қазақстан сарбазы – Воин Казахстана» (сегодня «Сарбаз»), возглавляя Управление СМИ МО РК.

Начитан, образован, в своей профессии чувствует себя как рыба в воде. В Казахстане многие знают его как талантливого поэта, несмотря на его скромность. Высокую оценку поэзии, таланту Смаилова дала известная поэтесса Фариза Онгарсынова. Разумеется, талантливый человек талантлив во всем. Абубакир талантливо писал и пишет о людях военной профессии, о ветеранах Великой Отечественной войны, воинах-афганцах, участниках конфликта на таджикско-афганской границе. Ни один очерк, рассказ, написанный Смаиловым о первом министре обороны суверенного Казахстана, Герое Советского Союза, Халық қаһарманы, генерале армии Сағадате Нұрмағамбетове, не остался без внимания. Посвящал свои стихи другим героям, в том числе Халық қаһарманы Касыму Кайсенову.

Растровожила мне душу книга Смаилова «Соңғы солдат»

- «Последний солдат» на казахском языке, выпущенная издательством «Информ-Арна». Ужасы войны, которые довелось пережить нашим дедом и отцам, до сих пор отзываются болью в сердце автора. Некоторые правдивые строки поэта об ужасах войны сами за себя говорят о том, что фронтовики с честью исполнили свой долг.

*Білем олар парызын орындады,
Қол бастады, ықпады, қорынбады.
Уайым жалғыз ақ – Жеңіс күні
Жетімісіреп тұрады орындары?
Елу жылда – ел жаңа, сосын – қазан,*

*Бұл шындықты мойында шошынбасаң,
«Ормандай бол оталған біздер қалдық,
Оралып еді майданнан осыныша жан...» -
дейді қария әкемнің көзің көрген,
Сталинге ант етіп сөзін берген.
Сақадай сай отыр ол бұй белін,
Суық демін ажалдың сезінгеннен...*

«Знать поименно тех, кто, не жалея собственной жизни, сражался за мирное небо над головой, помнить этот подвиг – наш долг» - пишет мой бывший сослуживец. В этой книге стихами, как, пожалуй, никто другой, поэт выразил душу рядового сарбаза, своего отца, участника войны, солдатскую правду, истоки его мужества и патриотизма с тем, чтобы он явился бы последним солдатом, никогда бы мы больше не слышали слова о войне.

Отмечу, не так давно в Национальной академической библиотеке РК состоялась презентация книги лауреата государственной премии «Дарын» и Международной литературной премии «Алаш», военного журналиста и поэта Абубакира Смаилова «Құс жолында біреу жүр жоқ қараған».

В сборник вошли поэзия и лирические стихи поэта. Произведения из книги отражают жизнь общества на рубеже прошлого и нового веков.

В мероприятии приняли участие представители интеллигенции, поэты, писатели и читатели.

Поздний вечер, но в окнах квартиры Абубакира еще горит свет. Он, щедро наделенный опытом, энтузиазмом, эрудицией, готовится к очередному мероприятию, знает, что завтра очередной поиск тех, кто остался на поле боя. Офицер не останавливается на начатом деле, придерживаясь простой народной поговорки: «Делашь другим добро – делай до конца его».

Не случайно я рассказываю обо всем этом. 24 июня Абубакиру исполняется 60 лет. Разумеется, пожелаем нашему другу и его супруге Рае доброго здоровья, семейного счастья, исполнения всех заветных желаний, искорки огня его творчеству, конечно же, поэзии, с тем, чтобы и впредь выходили новые книги! Әбеке, қындық өнерің өскен үстіне өсіп, жалындап, дауылдай берсін!

Сапарғали ЖАГИПАРОВ, военный журналист

В ГОСТЯХ У ВОЕННОСЛУЖАЩИХ

1 июня в Таразе состоялся исторический бой – казахстанская боксериш Ангелина Лукас взяла реванш у чилийки Даниэлы Асеньхо, защитив титул чемпионки мира по версии IBO. Одними из первых поздравить Ангелину пригласили те, кто сильнее всех болел за нее на трибунах спорткомплекса «Тараз Арена». Это военнослужащие Регионального командования «Ю». Для них Лукас – не просто чемпионка, а своя, родная: она представляет Центральный спортивный клуб Министерства обороны Казахстана.

Дина МУХАРИНОВА,
Владимир МАРТЫНЕНКО (фото),
пресс-служба Таразского гарнизона

Для Ангелины победа, которой она добилась, не просто спортивный успех, а долгожданное восстановление справедливости. Два года назад она проиграла Асенхо из-за травмы, но теперь, победив техническим нокаутом, доказала: сила духа важнее обстоятельств. Вместе с Ангелиной на встречу пришла ее мама Надежда, которая во всем поддерживает дочь, помогает ей, они всей семьей находятся в команде Лукас.

Ангелина не только показала класс на ринге, но и покорила сердца солдат своей искренностью. Она рассказала о подготовке к реваншу, тяжелых тренировках и эмоциях после победы. А военнослужащие в свою очередь засыпали чемпионку вопросами. Им интересно было знать, как она готовилась к бою, есть ли у нее спортивные секреты, что ее мотивирует.

– Я бесконечно благодарна нашим военным за поддержку,

– поделилась Ангелина Лукас. – Готовясь к этому бою, я думала не только о себе, но и о тех, кто верит в меня. Мне нужно было вернуть победу. И я сделала это здесь, в Казахстане, перед своими земляками, при мощной поддержке от военных!

В завершение встречи от имени командующего войсками Регионального командования «Ю» генерал-майора Ержана Ибраева Ангелине были вручены подарки – сувенир с символикой Регионального командования и много цветов. Традиционный головной убор – саукеле – военные вручили с улыбкой: по казахскому обычаю, это пожелание скорого замужества. А яркий жилет стал символом связи чемпионки с армией.

Ангелина Лукас призналась, что тронута подарками и таким приемом и готова еще не раз приехать в часть: такие встречи вдохновляют ее на новые достижения. Теперь она готовится к следующему поединку, а военнослужащие пообещали продолжать болеть за нее на всех турнирах.

Эта встреча точно не последняя – в частях Регионального командования «Ю» Ангелину ждут снова. Ведь ее история – пример того, как упорство и любовь к Родине приводят к победе. Остается пожелать чемпионке новых титулов и, конечно, исполнения всех желаний – включая те, что загаданы под саукеле.

В ЛЮБЫХ УСЛОВИЯХ

19 июня в Казахстане отмечается День войск противовоздушной обороны. Именно в этот день в 1992 году было сформировано управление войсками ПВО, положив начало системной защите воздушного пространства страны.

Фархат КИНЖИТАЕВ,
Алмагуль ДАРМАНКУЛОВА (фото)

Войска ПВО играют ключевую роль в обеспечении национальной безопасности. Их задача - своевременно обнаружить, сопровождать и при необходимости нейтрализовать угрозы с воздуха. Однако мало кто задумывается, что эффективность этих операций напрямую зависит не только от радаров и ракетных систем, но и от четкой налаженной связи. Именно радиосвязь обеспечивает оперативность команд, координацию подразделений и непрерывное управление боевыми действиями.

В войсковой части 44803 Карагандинского гарнизона служит старший радиотелеграфист сержант Бауыржан Жумадилов. Он - один из тех, кто обеспечивает надежную связь между бригадой и дивизионом противовоздушной обороны. От его профессионализма зависит многое: своевременное донесение информации, передача команд, корректная работа технических средств связи в любых погодных и оперативных условиях. За годы службы он не раз доказывал на практике важность своей

работы, обеспечивая устойчивую и защищенную связь даже в условиях сложных учений.

- Связь - это нерв системы ПВО. Без нее ни одна ракета не взлетит вовремя, ни один расчет не выполнит задачу точно, - говорит сержант Жумадилов.

Связисты в войсках противовоздушной обороны - это специалисты, которые работают за кадром, но на чьих плечах держится оперативное управление и слаженность всей системы. Их

труд требует высокой технической подготовки, стрессоустойчивости и дисциплины.

В День войск ПВО мы выражаем признательность всем военным служащим, стоящим на страже воздушных рубежей страны. Особые слова благодарности связистам, обеспечивающим точность, своевременность и надежность командования. Их невидимый фронт - залог эффективности всей противовоздушной обороны.

SARBAZ

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады

Меншік иесі:
«ГИС Әскери Медиа» ЖШС

Шығарушы редакторлар
Тимур АУБАКИРОВ
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Тілшілер:

Рима ӘБЕУОВА

Нариман ДЮСЕНОВ

Марат ЖҮНИС-БЕК

«Шығыс» Өңк аймақтық тілші

Алуа ИСКАКОВА

«Астана» Өңк аймақтық тілші

Фархат КИНЖИТАЕВ

Дизайнер

Адил ШЕРИМБЕТОВ

Корректорлар

Сымбат НҰРХАЙДАРОВА

Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады.
ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г
Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқес сыйқас келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды.
Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы.
Газет жұма күні шығады.
Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, «ГИС Әскери Медиа» ЖШС
Астана қаласы, Домалақ ана көшесі, 11/1
Телефон: 8 (7172) 57-14-11 (1024)
Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады. Алматы қаласы, С. Мұқанов көшесі, 223-Б
Көлемі 3 б. т.
Офсеттік басылым.
Индекс 604204
Таралымы 1936 дана
Тапсырыс №25